

Om Lofotfiskeriet

Aar 1871.

Under 16 September er for H. M. Kongen forelagt nedenstaende Indberetning fra Opsynschejen ved Lofotfiskeriet, Kapteinløjtnant Olsen, om Lofotfiskeriet i 1871.

Følge det mig i min Indstruktionne Paalæg har jeg herved den Ere at give samlet Beretning om dette Aars Lofotfiskes Gang samt om Opsynets og de extraordinaire Dommeres Virksomhed under samme.

Ligesom i 1869 var det ogsaa forrige Aar tilfældet, at østlig Wind og mildt samt ualmindelig roligt Veir var fremherskende i Arets sidste Uger. Efter Midten af Januar indtraadte en temmelig streng Kulde, som vedvarede til henimod Slutningen af Februar. Men fra denne Tid herstede ganske ualmindelig vedholdende Stormveir fra Syd og Sydvest, der i væsentlig Grad hindrede Fiskeriets Drift, saaledes at det funs sjeldent lod sig gjøre flere Dage efter hinanden at komme paa Søen til Sætning og Dreitung af Redskaber. Gamle Fiskere, der i Narræffer havde drevet Lofotfisket, kunde ikke erindre en saa ualmindelig og uafbrudt virhaard Vinter som denne.

Som almindeligvis pleier at være tilfældet havde Streien mod forrige Aars Slutning søgt ind under Lofotens Øyfjordning, og den formærkedes da paa mange Steder langs samme. Mellem Jul og Nytaar fistedes ved Balsfjord den saakaldte Opsigfisk, men det var først i Begyndelsen af Januar, at den egentlige Vintertorsf i nogen større Mengde stodte under Land. Allerede 2den Januar begyndte Hjemfolket i de vestlige Fjordene at sætte Liner og den 3die næadedes ved Sund en Fangst af 120 Fisk pr. Baad. Den 10de gjordes af et Par Baade ved Balsfjord en Fangst af 200 a 250 Fisk. Nogle Dage ud i Januar formærkedes Fisk ved Svolvær og i Østnæsfiorden; dog i ganske ringe

Mængde. Noget senere fil man ogsaa ved Brettesnæs og i Raafjundet enkelte Fisk; til det sidstnævnte Sted antoges dog Streien kun at have føgt ind efter Sild, som formørkedes at være tilfæde i Sundet.

Hvad der af Hjemfolket blev fisket, forend den fremmede Almue i større Mængde begyndte at indfinde sig i Distrikter, var imidlertid ganste ubetydeligt. Som sædvanligt havde nemlig Mange begivet sig til Sildsfjordene for at forstørre sig Agnsild og i Regelen var det først ved Nytaarstider, de vendte tilbage. For dem, som fiskede i Henningsvær, kunde Udbyttet indtil 20de Januar anslaaes til $\frac{1}{2}$ Tonde Lever pr. Mand. I første Halvdel af Januar fiskede Hjemfolket godt ogsaa ved Vaagen, men i sidste Halvdel af Maanedten blev Fisken meget jmaat.

Bed Midten af Januar begyndte den fremmede Almue at indfinde sig, nævnlig var det Fisken fra de Lofoten nærmest liggende Distrikter, som saa tidlig søgte til Fisken. Ved Januar Maanedens Udgang, da omrent en Trediedel af Almuen var fremkommet, havde der til Strækningen østenfor Henningsvær kun føgt ca. 200 Baade. Den 20de Januar var til Stamjund antommet 90, til Stene 34 og til Ure 70 Baade, og ved Maanedens Slutning respektive 250, 70 og 130 Baade. Til Balstad og de vestenfor samme liggende Øer var da aufommet den Almue, som i Almindelighed pleier at føge dertil. De fleste Baade aufom i Ugen mellem 29de Januar og 4de Februar, da Beiret var godt. Først ved Midten af Februar kunde Almuen siges at være samlet, skønt fremmede Fisken entelvis også indfandt sig endnu senere.

I sidste Halvdel af Januar havde endel Kjøbefarstører indfunderet sig, nævnlig faademne, som ikke havde faaet Ført ved Sildensfæt og derfor bare gaaede derfra direkte til Lofotene. Størsteparten kom dog ikke frem for mod Slutningen af Februar og i Begyndelsen af Marts. De fleste søgte til Henningsvær, Stamjund og Stene.

Den 8de Februar henlaa i Straaven 90 Baadmandstører, hvilket Antal ved Midten af Maanedten gif op til omrent det Dobbelte og senere efterhaanden yderligere forøgedes. Lagtet flere af disse allerede tidligt søgte til Best-

losoten, forblev dog et Antal af 250 Baadmandstører nogentiden ständig liggende i Straaven. Tidligt i Februar Maaned formærkedes større Fiskemasse paa Eggen i Sydvest af Straaven, hvorved gaves Haab om, at Fisken vilde faa til saavel ved dette Øer som ved Svolvær eller paa "Høla". Men dels paa Grund af det dengang ringe Antal af Fisken og dels formørkelsst misligt Beir, var der indtil 13de Februar ganste ubetydeligt opfisken i Straaven. Efter den Tid var Fangsten med Garn, saa ofte Trætning knude foregaa, stedse upaaflagelig, idet den indtil den 23de udgjorde fra 50 til 400, entelvis 600 Fisk. Enfisken var derimod ständig misliger, idet Fangsten med dette Redstab i Regelen dricde sig om fra 20 til 100 Fisk. Fra 23de Februar var Garnfisken jænt godt og tildels rigt, da enkelte Baade fil op til 1500. Enfisken var fremdeles ujænt indtil 3de April, men senere slog ogjaa dette godt og jænt til, saa at Fangsten for det Mæste var fra 100 til 300, endogjaa naar saltet Sild benyttedes til Aigu. I denne sidste Tid af Fisken, da Beiret var bedre, slog ogjaa Dybsagnfisken godt til, idet Fangsten gift op til 200 Fisk. Bed Straaven fortjattes Fisken med jænt og god Fangst tilgetil 22de April, da de fleste Fisken ephorte at drive Søen, nogen Fisk i større Mængde, efter hvad der er mig berettet, fremdeles stod under Land. Det hører vistnok til Sjældenhederne, at der ved Straaven har været fisken saa langt ud paa Væren som denne Vinter, og det antoges i Almindelighed, at en større Fiskemasse maa have staact under Land udenfor Straaven uden dog i nogen Mængde som sædvanligt at føge op paa Havstrækningen mellem Straaven og Vaagen. Ved Midten af Marts formærkedes et nytt Indsig af Fisk, der for Stortesteden var meget fast paa Nognen. Da man paa Øffiden af Straaven gjorde meget god Fangst entilte Sæt, ligesom man ogsaa ved Brettesnæs af og til fiskede godt, nærede man til langt ud paa Vinteren Haab om, at Fiskemassen fulde føge ind i Raafjundet, men her forefaalde dog denne Vinter intet Fiske. Den 11te April fiskedes af Hjemfolk ved Brettesnæs fra 150 til 200 Fisk paa Liner og den 13de trak en enkelt

Garnbaad fuld last. Ogaa her forhantes fisket til henimod Slutningen af April, men det var kuns meget saa Baade, som deltog deri.

Til Østnæs fjorden sogte som sædvanligt endel Line- og Dybsagnfistere, men da der mod Slutningen af Februar endnu intet Fiske var begyndt, sogte de fleste til de vestligere Vør. Østnæs fjordfisket mislykkedes denne Winter aldeles, idet Fangsten kun undtagelsesvis gik op til 15 a 20 Fisk. Af nogle fra Besilosoten tilbagekomme Hjemfolk fiskedes dog ved Paafestider fra 90 til 180 Fisk paa en enkelt Linejætning.

Bed Svølvær faldt saagodtsom intet Fiske før 4de Marts, da man paa Garn til indtil 180 og paa Line indtil 100 Fisk, og allerede den paafølgende Søværsdag var Fangsten atter yderst mislig. Den 24de gjorde nogle Garnbaade atter ret god Fangst. Uveir hindrede derefter Garntrækning indtil den 29de, da samtlige Redstaber blevet trukne med rig Fangst, nemlig fra 600 til 1000 paa de overstaade og indtil 700 Fisk paa natsaade Garn; paa Natliner var Fangsten gennemsnitlig kun 70 Fisk. Dette Fiske, der foregik paa "Høla", og hvori omtrent 120 Baade deltog, afgot allerede den paafølgende Dag, da Fangsten normalig paa Garn var ubetydelig, og senere forefaldt saagodtsom intet Fiske ved Svølvær, saa at Udbryttet for den Almuc, som havde søgt til Svølvær og forblev liggende der, blev atter yderst mislig.

Bed Slutningen af Januar var til Værene mellem Svølvær og Henningsvær ankommet ikke noget over 100 Baade, hvilket Antal dog senere forsøgedes, saa at der i Kabelvaag, Storvaagen og Orsvaag den meste Tid henlaa tilshammen 450 a 500 og i Ørsnes og Hopen 240 Baade. At den den 16de Marts foretagne Optælling viser et noget større Antal for de 3 førstnævnte Værers Bedkommende, har sin Grund deri, at mange — især Dybsagnbaade — sidst i Februar og først i Marts flyttede vestover. At en større Flytning til Besilosoten ikke fandt Sted havde sin Grund dels i det stormende Vær og dels ogsaa i den Omstændighed, at Fisket ved de nævnte Vær sidst i Marts blev adskillig bedre end det tidligere havde været.

Som for anført, blev der af Hjemfolket i første Halvdel af Januar fisket ret godt med Liner ved Kabelvaag, Storvaagen og Orsvaag, men fra Midten af Maanedens var Fisket saa ubetydeligt, naar undtages ganste enkelte Dage, at det var ikke saa Fisterc, der for ikke til Unnede at spilde Agnet lod Redstaberne ligge paa Land. I sidste Halvdel af Marts og ligetil 15de April var Linefisket derimod jo virigt godt. I Slutningen af Januar gjordes enkelte Prøvefæt med Garn, men Fangsten var mislig, saa at den ringe Garnalmue, som her var tilstede, ikke engang drev Ssen den hele Tid. Det var først i Begyndelsen af April at Garnfisket tog Optning og gav joen god, tildels rig Fangst. Dybsagnfisket var ganste ubetydeligt og hindredes ligetil Begyndelsen af April ved stormende Vær; kuns enkelte Dage som den 17de, 29de og 31de Marts gjorde Dybsagnbaadene en Fangst af 30 til 180 Fisk. Daglinefisket blev kuns drevet af enkelte Baade i Slutningen af Marts og gav da god Fangst. Endel vestenfra komende paa Hjemrejse bestemte Garnfistere begyndte atter Fisteriet her, ligeom flere Fartøier ankom til Storvaagen og Orsvaag for at komplettere deres Last. Den 12de April laa saaledes endnu omtrent 160 Garnbaade og 20 Linebaade tilbage. At Fisket her slog til saa sent paa Året, var aldeles usædvanligt, og alle Tegn tydede paa, at Fisk i større Mængde endnu jlod under Land. De næste fremmede Garnfistere bestemte sig dog til at afslutte ved Ugens Ende den 15de April, hvorimod Hjemfolket fiskede meget længere.

Bed Orsvaag og Hopen var Fisket i Februar Maaned misligt, og Fisken holdt sig langt fra Land; den almindelige Fangst pr. Linebaad var 20 til 70 Fisk. Paa Grund af Uveir kom Garnbaadene i denne Tid kun 3 a 4 Gange ud; den almindelige Fangst paa Garn, som tildels havde staact nede 8 Døgn, var fra 60 til 200 Fisk, enkeltvis 400. Med Marts Maaned blev Fisket ved disse Vør meget bedre, og ved Maanedens Slutning, da Fisken trak sig nærmere op under Landet, fiskedes godt baade med Garn og Line. Fra 29de Marts var Fisket sørdeles godt, oftere endog rigt, især længere fra Land og vestover mod

Henningsvær. De saa Dybsagnbaade, som henlaa i disse Bær, gjorde først mod Slutningen af Fisiset nogen betragtelig Fangst.

Bed Henningsvær tegnede Fisiset sig fra den første Tid af meget godt. Allerede den 10de Januar blev der af endel Baade fra det underliggende Festvaag trukket 180 Fiss pr. Baad paa 4 Stamper Liner, og saavidt der funde fiskernes stod der Fisit temmelig jevnt fordelt over en stor Streækning af Havor. At Fisiset imidlertid fra Midten af Januar og lige indtil 17de Marts var ujevnt og ofte meget misligt, maa tilskrives det yderst urolige Beir. Fra den nævnte Dag indtraadte et Omslag i Fisiset, der fra nu af blev drebet paa Gimssstrømmen og enkelte Dage faldt meget rigt især paa Garn. Alt synes at tyde hen paa, at en meget stor Fisestringde var seget op vestenfor Henningsvær, og saafremt Beiret havde faldt nogenlunde gansigt, vildse Udbyttet, som nu blev mindre end i almindelige Aar, vore blevet langt større. Den 17de, 20de, 22de og 23de Marts var Fangsten meget rig, paa Liner temmelig jevnt 250, paa Garn 600—800 og paa Dybhavn 100—200. Hvad der paa hver af disse Dage blev opfisitet i Henningsvær med tilliggende Festvaag og Guldvig kan antagelig anslaaes til omkring 300,000 Fiss. Den 23de var Garnfisiset saa jevnt rigt, som man uogenfunde kan huse det at have været i Henningsvær, men da Garnene havde staact i Sven i flere Nætter, maatte denne Dags Garnfangst næsten udelukkende anvendes til Rundfisit. Dybsagnfisiset kan ikke siges at have taget sin Begyndelse før 21de Februar, og paa Grund af det for dette Slags Redstab yderst ugunstige Beir, blev det ogsaa her meget misligt. Dagline blev saagodtsom ikke anvendt. Fra Begyndelsen af April østog Fisiset stærkt, ligesom ogsaa den til Finmarksfisiset bestemte Almoe da ophørte at drive Soen. Enkeltevis funde dog Garnfangsten fremdeles gaa op til 800 Fiss og derover. Med Undtagelse af den sidste Halvdel af Marts, da Fisiset blev drebet paa "Strømmen", foregik dette i Regelen Syd og Sydost for Været i en Afstand af 1 indtil $2\frac{1}{2}$ Mile fra Land.

F Finhavn og Øerne henlaa indtil Slutningen af

Februar kun 10 Baade, samlige bewandede med Hjemfolk, hvilket Antal i Marts steg til 30. Disse Baade fiste i Regelen, efteriom Fisiset slaaer bedst til, enten Øst paa Havet sammen med Baadene fra Henningsvær, eller vestligere paa de samme Havstrækninger som Baadene fra Stamsund syge til.

Til Stamsund, Stene og Ure sogte en temmelig betydelig Almoe, saa at alt Husrum allerede tidligt i Fisiset var optaget. Der henlaa den messe Tid i Stamsund og Svarholz ca. 450, i Stene ca. 350, og i Ure ca. 200 Baade, hvilket Antal dog ikke ved Løftning østenfra forøgedes i den Grad som Tilfældet var forrige Aar. Ved Værene paa denne Streækning eller mellem Gimssstrømmen og Urebjerget maa Fisiset siges i det Hele tager at have været meget godt, som oftest endog rigt, imedens Udbyttet dog paa Grund af stormende Beir ikke kom til at soare til de Forventninger, man gjorde sig i Betragning af de under Land staande store Fisemasser. I Begyndelsen af Fisiset stod Fiseten temmelig langt fra Land, men i de første Dage af Februar nærmede den sig Landet mere, og henimod Midten af Marts begyndte man at iske paa "Strømmen", hvor Fiseten blev staende til Slutningen af Maanedden, da den altier jeg ud fra Land. Med Garn gjordes Proveset den 23de Januar og de første Dage af Februar fistedes hørdeles godt paa de ubiatte Garn. Dette Slags Redstab kom dog ikke til almindelig Anvendelse før henimod Midten af Februar; noget synnerligt Udbytte gav det heller ikke senere i denne Maaned for den 25de, da overstaade Garn blevet trukne ned en Fangst af 200 indtil 800 Fiss. Fra denne Dag af og indtil Begyndelsen af April var Garnfangsten altid rig, ja øste Fisserne kunde komme paa Soen til Trækning. Maar undtages enkelte Dage i Februar gav ogsaa Linerfisiset jevnt godt Udbytte. Formedelst Ubeir kunde Dybsagnfisiset ikke paabegyndes før ved Midten af Marts, og Fangsten var da fra 30 til 100 Fiss daglig i Forhold til den Tid, hvori Beiret tillod Fisserne at liggeude. Nogle Dage ud i April begyndte Garnfisiset ved Stamsund at afdage, men Linerfisiset fortjattes med Held til langt ud i

April Maaned. Den 11de og 13de April gjorde flere Garnbaade fra Stene en Fangst af 500 til 900 Fisk, og paa Liner slik man da intil 400.

I Ugen mellem 8de og 14de Januar samlede Hjemfolket sig til Fiske paa Balstad, og da Beiret holdt sig roligt, blevne Liner trukne den 12te og 13de med en Fangst af omtrent 160 Fisk pr. Baad. Ogsaa den paafølgende Uge, da man imidlertid paa Grund af utrygt Veir funs havde 3 Søveirs dage med 2 Treætninger, gjordes omtrent lignende Fangst. i Allerede fra den 17de begyndte den fremmede Almoe at indfinde sig, saa at Balstad ved Maanedens Slutning havde noget mere end det sædvanlige Belæg af Baade eller omtrent 160, hvilket Antal lidt efter lidt, dog udeu at nogen storre Tilsstromming ligeom ijjor fandt Sted, farvogedes til 185. De østenfor Balstad beliggende mindre Bær Brandsholmen og Sandlund modtoge omtrent samtidigt deres Belæg af tilsammen 74 Baade, hvorimod det vestenfor liggende Russfjord først lidt senere fik sit Belæg, som naaede op til 105 Baade.

Allerede i Januar Maaned formærtes skjørt temmelig langt fra Land sat store Fisstethngder paa Havstræningen ud for Balstad og Østover, at der var al Grund til at nære de bedste Forhaabninger om et mere end almindelig rige Fiske, hvis Begyndelse var jaameget mere lovende, som den da fangede Fisk var stor og krofuld og saa leverholdig, at 270 Fisk gav en Tonde Lever. Hvad angaaar Fissemængde og Fangst, naar Søveir indtraf, vedvarede Forholdet saavel for Balstads som ogsaa for Brandsholmens og Sandlunds Vedkommende gennem hele Fislet, og var især fremtrædende fra Begyndelsen og noget ud over Midten af Marts, da Fislet de saa Gange. Beiret tillod Treætning, var saa rigt, at man ofte fik Baadene fuldstasede paa Halsdelen og undertiden endog paa Trediedelen af en almindelig Vinesætning. Paa 100 Angler slik man oftere 70 a 80 Fisk. Paa Garn, hvoraf dog funs saa var i Brug, var Fangsten saa rig, at der endog var Crempel paa, at en Garnsætning gav 2,600 Fisk. Vinesætset fortsattes ligetil Slutningen af April Maaned, og for dem, som funde slasse sig først Agnild, var Fang-

sten i Regelen rig. Ifkede stort mindre var ogsaa for den i disse Bær roende fremmede Almoe, der Sluttede Fislet midt i April, Udbryttet i det Hele taget ikke særdeles stort, som Folge af det højerst utrygge og vedholdende stormende Veir, der selvfolgelig var jaameget mere til Hindrer paa Grund af den overmaade lange Udror og det isvrigt føhaarde Farvand. En mindre væsentlig, men dog ikke uwigigt Hindring for Fislet var ogsaa den væsentlige Adgang til erholde først Agnild. Paa de med Dampssib tidligere paa Vinteren tilførte mindre Forsyninger, hvis Kvalitet var adskillig forringet ved lang Transport i mildt Veir, var Prisen saa høi — 4 a 5 Syd. pr. Tonnde — at de ikke kunde komme den store Mængde af Fisstere tilgode. Efter Midten af April fik dog Balstad og Bærene vestenfor stadig Forsyning af først Agnild, idet Dampssibet "Røsøen" gjorde 4 Toure dertil mod denne Bær, og det var vel især denne Omstændighed, som væsentlig bidrog til det sjeldne rige Efterfisste.

I Russfjord var Fissteriet i Regelen meget misligt. Det bedredes imidlertid i Begyndelsen af April Maaned og fortsattes — dog saagodtsom udsluttende af Hjemfolk — til henimod Slutningen af denne Maaned. Ogsaa her var Mangel paa først Agnild en væsentlig Hindring.

Som før anført, viste der sig Fislet allerede tidligt i Januar Maaned ved de vestligste Bær, men længere ud i Maanedens blev Beiret meget hinderligt, saa at iflens Lidet kunde udrettes. I Slutningen af Januar og de første Dage af Februar var Beiret gunstigere, men Fislet vedblev at være meget misligt, ialfald for dem, som satte Redstaber nær Land. Fra 4de Februar var Storm i Forening med svær Sø til stort Hindrer for Fissteriet, og ligetil Udgangen af Marts var der i Regelen ikke mere end 1 Søveirs dag om Ugen. Redstaberne stode gjerne saalænge i Søen, at Fangsten for det Mestte var bedørvet. De Fisstere, som, naar Beiret tillod det, i Februar og Marts sogte ind paa Eggen, hvor der antoges at staa en stor Fisstethngde, gjorde tildels god Fangst, fornemmelig paa Garn. Nærmere under Land eller paa den saakalde "Mebotten" var Fangsten derimod ubetyde-

sig. Fra April Maaneds Begyndelse, da Beiret blev bedre, slog ogsaa Fjæst godt til saavel paa Garn som Liner, og i de første 8 Søværsdage af denne Maaned opfistedes mere, end hvad tidligere var opfjetet ligesra Fjæsts Begyndelse. Efter 14de April vedblev Linfjæstet ved Helle og Sorvaagen at være rigt, hvortil hører Forlyningen med først Agnusild bidrog. En Gangt af 300 til 700 Fjæst var ganske almindelig paa Liner og de 3 a 4 Garnbaadslag, som endnu drevne Socu, naaede indtil 900 Fjæst pr. Søvir. Den 22de April henlaa endnu i Helle og Sorvaagen tilsammen 200 Baade, hvoraf dog de fleste varer Hjembaade. Paa denne Tid stod Fjæsten jevnt over hele Fjæshavet, saa at der næsten ingen Forskjel var paa Fjæstens Størrelse, hvadenten Redstaberne sattes nær under eller længere fra Land, og Fjæsten især den, der fangeses længere fra Land, var af en meget god Kvalitet. Da Fjæst forrige Åar slog bedst til med Garn, var Almuen Udrustning med dette Slags Redstab iaar større end sædvanligt i de vestligste Vær. Omrent en Tredjedel af Almuen i Værene vestenfor Nissfjord var udrustet med Garn, der dog sjælden benyttedes alene, men i Begyndelse med Lineredstaber. Øhbsagnslike blev ikke drevet i disse Vær. Med Mai Maaneds Begyndelse kan Fjæstet ansees for ophört.

Noget senere end almindeligt — nemlig i de sidste Dage af Marts — begyndte den til Finnmarken bestemte Almue at gjøre sig færdig til Afreise, og det i de første Dage af April indtrufne heldige Reiseweir benyttedes ogsaa af de Fleste. Omrent paa samme Tid begyndte mange Fjæstre i de forskellige Vær at klarere og gjøre sig færdige til Hjemreise, men flere end sædvanligt forblyve dog liggende Paassen over. En Vængde Fjæstre benyttede som sædvanligt Dampfibene til deres Reise saavel til Finnmarken som til Hjemstedene. Omring den 10de April var Størstedelen af den fremmede Almue afgået, og Mange reiste ved Ugens Slutning den 15de April.

Da, som før anført, Fjæstet paa de fleste Steder vedvarede til April Maaneds Udgang og til dels endnu læn-

gere, var det meget beklageligt, at Størstedelen af den fremmede Almue saa tidligt forlod Fjæstdistriktet; thi det tor med Sikkert antages, at saaomint dette ikke havde bragte tilfældet, vilde betydelige Fjæstpartier have været varet Land, især da Beiret i sidste Halvdel af April faldt gunstigt. Efter gammel Vaner ophører Leiefolkernes Forpligtelser ifølge Hyrekontrakterne i Negelen med den 14de April, men da det nu Åar efter Åar har vist sig at være fordelagtigt at fortætte Fjæst efter denne Dag, er det ogsaa at antage, at Hyrekontrakterne herefter indrettes saaledes, at der af den Grund ikke er Noget til Hinder for at fortætte Fjæst, saalange der staaer Fjæst under Land.

Som det af Foranstaende vil erfares, faldt Hovedfjæstet denne Vinter foruden som sædvanligt ved Henningsvær tillige i Beslofoten og uabulig ved Værene paa Vestvaagøen, hvor en talrig Almuc gierne den hele Fjæstetid var forsamlet. Ved de største Vær Stamfund og Stene faldt Fjæstet iaar rigere end forrige Åar, og det maa antages, at imedens Fjæstemassen paa Eggen var ligesaa stor som forrige Åar, maa den nærmere mod Land have været større end ifor. Det var ogsaa til Forskjel fra forrige Åar tilfældet, at Fjæst en kort Tid blev drevet paa Gimsostrømmen. Daar undtages ved Hopen, Ornsæs og Straaven, var Fjæst i Oslofoten for det Meste misligt lige indtil høimod Midten af April, efter hvilken Tid Fjæsten synes at have staact overalt ogsaa østenfor Henningsvær. At Fjæstet staar til saa langt Øst som ved Straaven og endog ved Breitesæs og Bisan, østenfor Lille-Molla, saa fuldt paa Vinteren som tilfældet var iaar, er sikkert en stor Sjælderhed. Paa Streækningen østenfor Ornsæs og vestenfor Balstad synes Fjæsten at have seget ind under Land forst ved Slutningen af Marts eller Begyndelsen af April og at være blevet staacende der ganske ualmindelig længe. Gydningsprocessen maa uden tvivl i Vinter have indtruffet meget senere end almindeligt; thi endog langt ud i April befandtes Mogen at være fast; naturligvis fandtes dog ogsaa megen Fjæst paa den Tid at være udgået. Fjæstetfor at Fjæsten mod Slut-

ningen af Fisset eller i Begyndelsen af April pleier at være løs og mindre kjødsuld, var den daa — antagelig som Følge af den senere Gydning — af god Kvalitet ligesom til Udgangen af April.

Ligesom de foregaaende Aar holdtes Havet ud for Orsbaag, Orsnes og Hopen fra 27de Februar og indtil 10de April, da Storfjedelen af Almuen var afreist, delt mellem Brugerne af Garn og af Matsliner paa den sjælvanslige Maade i Teiger ud fra Landet.

Ligesom forrige Aar blev der af endel Liniefiskere i Stamsund fremst Begjæring om lignende Deling, og i Henhold til det Anførte i sidste Aarsberetning vor det ogsaa min Hensigt forsøgsvis at opfylde deres Ønske. Ubeir lagde imidlertid lige indtil Slutningen af Marts Maaned Hindringer ivedien for Oproning af de fornødne Medelinier, og for den korte Tid, som da stod tilbage, viste sig Ingen interesseret i at faa Deling i stand.

Undetsværs fra fremkom der ikke under dette Fisstegnelse fra forhånd om Førkættelse af Bestemmelserne i Fisselfovens § 11.

Lighed med, hvad der fæde i Ure forrige Aar, blev der blandt Almuen i Brandsholmen og Sandlund oprettet frivillige Overenskomster om, at Garn og Matsliner udelukkende skalde benyttes paa visse ved Meed bestemte Havstrækninger, og stjælt disse Overenskomster naturligvis ikke respekteredes af de til samme Havstrækning ogaa for nogen Del føgende Fisfere, tilhuse i Naboværene Ure og Balstad, vides dog ikke heraf at have opstaact Konflikter.

Efterfølgende Tabeller udvise Resultaterne af den ved Opsynet daa foretagne Optælling af Fisfere, Baade, Kartvoer osv.

Tabel I.
over Mittallet af intettede Bandmandsfæder og Fisfere, modtænde disse Fjernfæder og Før-
deling ved de forskellige Slags Medfæder.

Garn.	Vine.	Dybegært.	Samlet Antal.	
			Fiske.	Baade.
Bergens Bj.	-	-	1	1
Kristiansunds Bj.	-	-	2	1
Hondhjems Bj.	-	-	7	3
Gredetælt	-	-	2	1
Gudsøgheden	-	-	8	2
Grælandet	-	-	52	203
Gryning	-	-	2	54
Graforden	-	-	36	10
Gjordner	-	-	1	10
Gudsie Gjems Skift	75	15	2	25
Gevigum	-	-	92	114
			3	118
			1	1

Fiske	Bandmandsfæder	Fisfere	Samlet Antal.	
			Mænd	Kvinder
Bergens Bj.	-	-	1	1
Kristiansunds Bj.	-	-	2	1
Hondhjems Bj.	-	-	7	3
Gredetælt	-	-	2	1
Gudsøgheden	-	-	8	2
Grælandet	-	-	52	203
Gryning	-	-	2	54
Graforden	-	-	36	10
Gjordner	-	-	1	10
Gudsie Gjems Skift	75	15	2	25
Gevigum	-	-	92	114
			3	118
			1	1

Bodø	23	31	12, ⁵	6	266	57	62	10	1	3	409	84	97	
Bølsten	58	76	12, ⁶	20	237	52	56	9	-	4	573	114	136	
Eggen	22	32	13, ⁵	3	413	95	108	42	3	16	586	136	159	
Gannetra	16	17	10	-	314	74	77	15	-	6	428	96	100	
Gebingset	17	24	12, ⁶	-	247	69	86	6	-	2	356	88	112	
Tysfjord	3	4	10	1	142	35	38	-	-	1	159	38	42	
Sørfjord	22	25	12, ⁵	-	275	70	92	50	4	15	457	111	136	
Sørfjord	11	16	11, ⁴	5	638	172	212	11	1	5	707	189	254	
Sørfjord	19	3	4	12	1	59	12	13	-	-	71	15	17	
Sørfjord	38	58	-	31	897	202	221	2	-	1	1111	241	283	
Sørfjord	29	45	10	28	404	95	118	-	-	1	567	124	163	
Sørfjord	11	15	12	9	507	115	138	2	-	1	570	127	154	
Sørfjord	11	2	-	-	4	1	1	-	-	4	1	1	1	
Sørfjord	6	8	15	2	2	-	-	-	-	5	24	7	7	
Sørfjord	36	6	-	-	2	25	6	6	-	61	12	14	-	
Sørfjord	5750	977	1118	-	243	6077	1436	1636	1140	17	483	12967	2913	
Lordlands Runt	705	116	140	11, ⁶	10	131	35	39	22	-	8	858	159	187
Ivindenes	314	52	52	27	-	21	6	24	3	7	359	68	68	
Øresfjord	381	64	93	10, ⁵	3	722	148	202	41	10	6	1144	228	311
Øresfjord	106	18	29	11	-	132	29	36	9	3	250	50	68	
Øresfjord	114	19	23	12	-	223	52	57	27	-	9	364	80	89
Vestvåg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	1	1	
Østvåg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	1	1	
Østvåg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	147	26	26	

Tafel III.

over Nuttetet af de i de forskellige Ær entegnede Raadmandssæder; og tilføre samt disse fordele

NOTEBOOK

Herrnhütter, Geist- vogt og Guisborg	1718	290	351	-	441646	358	418	430	7	128	3794	783	904	
Githøavn og Denne Gvarholt, Eftersund	33	5	5	-	91	22	24	-	-	-	124	27	29	
Etere nere og øvre	1239	208	222	-	19	869	208	219	108	2	37	2216	455	480
Irc.	561	93	108	-	11	253	62	67	421	3	183	1235	341	361
Morthut, Brundshol- met og Eftersund.	265	48	57	-	17	444	101	105	116	-	50	825	199	212
Bastad	24	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grimo og Røfford	42	7	8	-	1	443	97	97	-	-	-	-	-	-
Guld og Reestad	118	21	34	-	21	152	39	50	-	-	-	-	-	-
Reit, Svart og Sæ- næs	318	57	67	-	57	243	52	64	-	-	-	-	-	-
Mølleåen	90	16	18	-	16	85	18	18	-	-	-	-	-	-
Gudvægen	153	24	25	-	24	129	28	31	-	-	-	-	-	-
Nr. Tid, Gøetfæld	70	13	16	-	13	192	40	57	-	-	-	-	-	-
Tidssammen	76271292	1505	-	-	262	7949	1867	2137	844	39	702	17420	36900	43833

Gabel III. Ørtesgærdet over Skjelværftet og Blyghafsfærgested, forsamlede i Ørtoften den 16de Marts 1871, dicses
Gjennemført, Tregtighed, Hants af Besætning o. s. v.

Tafel IV.

I Anledning af at Optællingen forrige Åar viste en Aftagen i Fiskernes Antal fra 1869 med 1831 Månd, blev der i forrige Åarsberetning udtaalt Forventning om, at end yderligere Minskning af Antallet vilde komme til at finde Sted, jaafremt de nordlandstte Sildefiskerier fremdeles skalde laa til i stort Maal og Forholdene vedvarende skalde vise sig gunstige for Skreifiskerierne i Senjen, paa Lofotens Yderside og i Namdalen. Dorsaavidt Hovedfisket i Lofoten skalde komme til atter at blive i Vestlofoten — hvad ikke har været tilfælde i den hele Årække siden den nye Løvs Udfordrigelse — forudsattes det imidlertid ogsaa, at Forringelsen af Fischartallet ikke vilde vise sig for Garnbrugets Bedkommende, men at dette endogsaat maatte komme til at anvende flere Hænder.

Idet Hovedfifset faldt i Vestlofoten, og ovennevnte
udenfor Lofoten foregaaede Fiskerier, samt derhos ogsaa
Streiffiske flere Steder paa Helgeland — som f. Ex. ved
Lovunvær og ved Mykserne — have bestjærtiget en talrig
Almue, ere de nævnte Forventninger ogsaa ganske gaaede
i Øphyldelse. Optællingerne vise atter i det Hele 1420
Fiskere end forrige Aar, idet der nemlig findes op-
ført for Liniefifset 745 Baadmandstaber med 2,475 Mand
og for Dybsagnifset 82 Baadmandstaber eller 230 Mand
færre; for Garnbruget derimod 210 Baadmandstaber med
1,285 Mand flere end anført i Fortegnelsen for forrige
Aar. Formindsfellessen falder med 24 Mand paa Søndre
Throndhjems Amt, med 118 paa Nordre Throndhjems
Amt, med 818 paa Nordlands Amt og med 458 Mand
paa Tromsø Amt.

I denne Forbindelse skal jeg tillade mig at omhandle nogle Ættringer, som forekomme i den af Herr Cand. G. D. Sars afgivne og mig fra det Kongelige Departement i Aftryk til Omdelen i Fjestedistriket tilstillede Indberetning om de af ham i „Sommeren 1870 anstillede fortatte Undersøgelser over Tørstefiskeriet i Lofoten“, naar det nemlig deri hedder (Pag. 27): „Den overhaandtagende Sammenstilling af Fiskere ved Lofotens Fiskevær gjør en hensigtsmæssig Ordning og Control med Fiskebedriften her i høieste Grad vanskelig, om ikke umulig, saa at

„man stodigt hører Klager over Collisioner mellem Fisstere og derved foraarsagede Tab baade af Fiss og Redstaber. „Den nye Fisselfob kan just heller ikke siges at have bidraget til at heve disse Forvilklinger, som Aar for Aar til stor Skade for den hele Fisselfedrift have antaget alt større og større Dimensioner, især hoor Hovedfissets her forefaldt paa et mere indstrænket Raum, saaledes som ved Fisselfedrene i Østfjorden. Detsvo mere Opgfordring synes der at være til noget nsiere at undersøge, om ikke ogsaa andre Punkter af Østen kunde være egnet for et indbringende Vinterfiske, og saaledes en mere ligelig Fordeling af Fissterne kunde finde Sted. Dette synes nu naturligt at maatte kunne overlades til Fissterne selv; men den gamle Slendrian er dog saa fastigroet hos Fleerheden af disse, at det ikke er at vente, at noget i denne Retning bliver gjort, medmindre Beien bliver først banet ved Foranstaltninger fra det Offentliges Side.“

Det er vistnok umegteligt, at Klager over Collisioner mellem Fisstere og derved foraarsaget Tab af Fiss og Redstab høres ved Lofotfissets. Men anderledes kan det vel heller ikke være eller blive ved et Fisste, der drives af et saa stort Folketal fra forskellige Landsdele og med uensartede Redstaber — ingen Lov vil nogensinde, det tor nok paafaaes, saa disse Klagemaal til at opphøre. En anden Sag er det, hvorvidt den nuværende Lov har bidraget til at mindste eller til at øge Anledningerne til besøede Klagemaal. Men Spørgsmålet herom kan ikke afgjores efter loft heftaade Paafastnde, uden Paavisning af bestemte Fakta, eller uden at de maa erkendes at fremgaa som Resultater af et til personlige Erfaringer støttet gjenemgangende Kjendstab til Forholdene baade i Nutid og Fortid. For hvem, der har havt til Opgave at komme til Kjendstab om Virkningen af nye Love i Modsetning til den foregaaende Tilstand, og om hvorledes Opsatningen deraf stiller sig hos Almuen, har det nok vist sig, at dertil kreves ihærdige og langvarige Bestrebelsler, og Herr. Sars har mig befjendt ikke overværet Lofotfissets mere end i 1864 fra Begyndelse til Ende, i 1865 fra Begyndelsen af Marts Maaned, samt maaesse i et Par

senere Aar dog iltuns enkelte Uger — til alle Tider vistnok saa optaget af det videnstabelige Formaal for hans Sendelse, at derfra iltuns levnedes ham siden Fritid til Beskjæftigelse med Løngivningsgjeustande.

Meddens Forholdene siden Aarene 1864 og 65 ere undergaaede Forandringer i mange Henseender, tor det ogsaa være at bringe i Erindring, at allerede i den Kommission, som i Aaret 1865 anordnedes til at tage Lovosten under fornhet Overbeviselse, og af hvilken Kommission Herr. Sars var Medlem, — kom en overveiende Pluralitet til det Resultat, at Loven maatte erfjendes i alt væsentligt at ramme det Nette, og de enkelte mindre væsentlige Forandringer i Enkeltheder, som bragtes i Forslag, vandt iltuns ringe Tilslutning inden Kommissionen.

Hvor uholdbare ogsaa de tidligere Bestemmelser for Lofotfissets varre blevne i Tidens Længde, og hvor huldyde end Klagerne varre over den Tilstand, som under hizse Bestemmelser fandt Sted ved Fisset, var det dog en Selvfølge, hvad ogsaa blev forndsat under Lovarbejdet, at Loven af 1857, der gjorde store Forrytelsler i det Tilsvante og uavnlig ryddede bort en Mengde Særettiigheder, som gjennem flere Menneskealdere havde indnegreret sig, maatte vælte Uwillie paa mange Hold. Det er imidlertid ikke at tage Fejl af, at Almuen efterhaanden alt mere og mere har forsonet sig med den stede Forandrings og kommer til Erfjendelighed af Fordelen ved eller endogsaa Nødvendigheden af Gjennemforelse af de i den nuværende Lov raadende Frihedsprinciper til Sikring af Alles lige Ret til at deelteage i Fissets Fordelse. Men det maatte selvfølgelig ikke kunne Andet end virke hemmende imod saadan Erfjendeligheds Fremgang, isaldt Udtalelser som den heromhandlede fulde uimodtagt bringes ud islandt Almuen, og det endogsaa ved Skrifter, trykte og omdelte ved offentlig Foranstaltung.

Med Hensyn til Ærtingen om, at „Forvilklingerne mellem Fissterne Aar for Aar have taget alt større og større Dimensioner“, tor jeg indstrænke mig til at henviser til hvad i saa Henseende er anført i Rættien af Aars-

beretninger, hvorfra utvilsomt fremgaer, at det Modsatte er overensstemmende med Birkeligheden. Hovedfundamentet for Herr Sars's mistrosige Betragtninger sees at være Forudsigting om „overhaandtagende Sammenstinden af Fiskere ved Lofotens Fiskevær“, hvorfor han ogsaa til Frembringelse af en bedre Tingenes Tilstand gennem Almuenes større Fordeling hovedsagelig holder frem Forslag om at faa anstillet Undersøgelser angaaende hvilke andre Steder paa Ørsten fornemmelig maatte egne sig for Lønnende Winterfiske.

Hvormeget man ogsaa er i Vane med Klager over, at „gammel Glendian“ skal være til forærgeligt Hindrer for Fiskeriernes Fremgang, er det imidlertid en kjendsgierning, at Fremgangen, til Ære som til Fordel for Almuen, har været og er betydelig, og i hvad allerede er anført i nærværende Aarsberetning tør der, som jeg antager til Overslod, ligge Vidnesbyrd særligt for at Undersøgelser af omhandlede Art trodsigen kan overlades til Almuenes Foretagsomhed, saavel som for, at Almuen virkelig anstiller saadanne Undersøgelser og veed at indrette sig derefter, hvorfor ogsaa, langfra at overhaandtagende Sammenstinden af Fiskere finder Sted i Lofoten, det i Birkeligheden er Tilsælde, at Fiskernes Dal i Lofoten har været i mærkelig Afstagende. Ester Optællingerne, hvis Resultater stadigen gjengives i Aarsberetningerne, udgjorde Antallet

i 1860	24,266
i 1870	18,840
og i 1871	17,420.

Sammenligt med forrige Åar udvijer Fortegnelsen over Fartøiernes Antal en Forøgelse af 112 Skt. Som tidligere anført var det nemlig Tilsælde, at mange Fartøier, som havde søgt til Sildefisket, ikke fik last der, hvorfor flere, end ellers vilde have været Tilsældet, gaves Bevægelsigelse ved Indkøb af Fisk i Lofoten.

Det Kongelige Departement blev i Telegram af 14de April underrettet om, at det til den 1de Lid i Lofoten opfisste Kvæntum Fisk funde anslaaes til omtrent 17,500,000, hvoraf omtrent 10,000,000 være bragte i Salt for at

virkes til Klipfisk, omtrent 7,000,000 være hængte til Rundfisk, imedens Resten eller omtrent 500,000 Fisk antagelig er medgaact til Fortæring af Fiskealmuen som ogaa til Forståelse til Husbrug rundt omkring i Distrikterne. Til nærmere Oplysning om hvorledes ovennævnte Fiskeparti er fordelt i Fiskedistrikset, meddeles nedenstaende tabellariske Oversigt, der tillige indeholder Oplysning om, hvad der antagelig er opfisset med hvert af de forskellige Slags Redslaber.

Bær eller Gamling af Bær.	Garnfif.	Gjennomsnittspris. Gjennomsnittspris. Gjennomsnittspris. Dybdepris.	Gjennomsnittspris. Gjennomsnittspris. Gjennomsnittspris. Gjennomsnittspris.								
Brettesnæs											
—Svolvær.	620000	36	270000	32,5	130000	31	725000				
Kabelvåg											
—Drøvaag.	770000	36	270000	32	60000	31	800000				
Ørsnæs											
Hopen . . .	430000	36	510000	32,5	40000	32,5	800000				
Hemings- vær.	2500000	36	2000000	34,5	280000	33,5	2520000				
Verne											
Stamsund . .	1925000	36	975000	35	50000	34	2000000				
Stene-Hrc	1625000	35,5	880000	34	145000	34	1400000				
Brandshol- men-Nufts- fjord	350000	35,5	2450000	35	-	-	1345000				
Sund-Lo- fotdøden . .	450000	35	770000	32,5	-	-	310000				
Til sammen .	8670000	-	8125000	-	705000	-	10000000				-

Gjeldshengt.
275000	20000	1020000	3000	34	1000	32,5	150000	12			
260000	40000	1100000	3000	33	1000	35	70000	14			
170000	10000	980000	2600	32	900	32,5	90000	14			
2090000	170000	4780000	11600	34	4500	35	900000	13			
830000	120000	2950000	7300	34	3000	36,5	700000	16			
1170000	80000	2650000	6000	35	2500	37	600000	14			
1315000	40000	2800000	6500	34	2700	35	300000	12			
860000	50000	1220000	3000	30	900	35	200000	12			
6970000	530000	17500000	43000	-	16500	-	3010000	-			

Som ovenfor berettet, blev Fisken fortsat udo over den sædvanlige Tid ikke alene af Hjemfolket, men ogsaa af en del fremmebe Fiskere, som blev tilbageliggende lige til Slutningen af April Maaned. Følgende Telegram fra Amtmanden i Nordland af 12te Mai skulde der i Opsynsdistrikset efter 14de April, da Opsynet traadte ud af Virkdomheden, og indtil de sidste Dage af Maaneden, da Fisken sluttedes, udenfor Værene i Flakstad og Mossenes være opfisst omtrent 600,000 Fisk, og naar Partiet for Værene i Flakstad og Mossenes kommer til, kan det i den nævnte Tid opfisstede Quantum i det Hele antagelig anslaes til circa 1,000,000 Fisk, hvoraf 750,000 antages at være bragte i Salt og omtrent 250,000 hjældhængte.

Det samlede Uddytte af dette Aars Fosfotfiske tor vel altsaa kunne anslaes til omtrent 18,500,000 Fisk, hvoraf 10,750,000 virket til Klipfisk og 7,250,000 til Rundfisk.

Det blev i forrige Aarsberetning anført, at til Undgaaelse af Feilstagelse ved den dobbelte Regningsmaade med store og smaa Tusinder blev samtlige Talsstorrelser i samme anførte osene efter almindelige eller smaa Tusinder, uden Angivelse af hvad de vilde udgjøre ogsaa i store Tusinder. Den samme Regningsmaade er benyttet ved samtlige i denne Beretning anførte Talsstorrelser, uden hvor det — som t. Ex. ved Angivelse af Fiskeprisen — udtrykkelig er tilføjet, at der er ment store Hundreder eller Tusinder, og vil ogsaa for Fremtiden blive benyttet saavel i Aarsberetningerne som i Telegraphmeddelelser om Fisken.

Naar undtages paa entet Sted til enkelte Tider var Fisken under hele Fisken og ligetil Slutningen af April Maaned stor, fyldt og leverholdig, sjældent ikke fuldt saa jævnt af Storrelse som forrige År. Tidligt paa Vinteren udfordredes der 220 a 250 Garnfisk og 320 a 360 Linefisk for at give en Tonde Lever; længere ud i Fisken skulde der til som sædvanligt et meget større Antal, antagelig 400 a 500 Garnfisk, 540 a 580 Linefisk og omtrent 600 Dybsagnfisk. Gjennemsnitlig vil omtrent 400 Stk. Fisk have givet en Tonde Lever, 18 a 21 Stk. en Bog Klip-

fisk, 24 a 26 en Bog Rundfisk. Tranpartiet kan anslaes til 23,000 Tonder og Rognpartiet til omtrent 17,000 Tonder. Af Medicintran blev der virket ca. 450 Tonder og af Raastof til Guanoafarikation blev der indsamlet omtrent 3,500,000 Fiskehoveder foruden endel Fiskehænge.

Fra Medicinalsondets Kasserer er modtaget følgende Opgave

over den Nordlands og Tromsø Amtskommuner ifølge Lov af 12te Mai 1866 tilfaldne Medicinalafgift i Aaret 1870:

Efter de fra Tolstedene modtagne Fortegnelser med Bilag, har Afgiften i det Hele udgjort 19,882 Spd. 4 ½. Fordelt paa de forskellige afgiftspligtige Produkter falder Afgiften omtrent saaledes:

9,674,300 eller 96,743 store Hundreder Klipfisk a 4 ½ . 3224 Spd. 92 ½ .

48,000 Tdr. Tran a 12 ½ 4800 — —

308,000 , Sild a 2 ½ 5133 — 40 =

80 Tdr. anden saltet Fisk 1 — 40 =

24,000 Boger saltet Fisk

i Fartoi a 1/3 ½ 66 — 80 =

27,470 Tdr. Rogn a 1 ½ ½ 343 — 45 =

757,507 Boger Tarfisk

a 1 ½ . . . . . 6312 — 67 =

Balance 19,882 — 4 .

Efter foranstaaende Opgave har Klipfiskpartiet udgjort 11,600,000, regnet efter smaa Tusinder, og da det Parti Klipfisk, der er virket udenfor Opsynsdistrikset, næppe kan anslaes til mere end 600,000, skulde Opsynets Overflag over Klipfiskpartiet være rigtigt.

Dersom det antages, at 25 Stk. Fisk gjennemsnitligt have givet en Bog Rundfisk, skulde der i det Hele være virket omtrent 19,000,000 Rundfisk. Trækkes herfra 10,000,000, der er Opsynets Overflag over det i Opsynsdistrikset virkede Parti, udkommer 9,000,000, der skulde være opfisst andetsteds i Nordlands og Tromsø Amter.

Dette Parti maa imidlertid antages at være noget for højt, hvorför det for Lofoten opgivne Rundfisfparti formentlig er noget for lavt anslaaet. Sammenlignet med de Partier, af hvilke der er erlagt Medicinalafgjist, maa det altsaa antages, at Dyshnets Overslag over det samlede Udbyttc af 1870 Aars Lofotfisf paa det nærmeste har været rigtigt og snarere for lavt end for højt anset.

Fisfprisen var i Begyndelsen af Fisfet paa de fleste Steder omkring 25 Ort pr. 120 Stk., i Henningsvær flettes den strax til 30 Ort; ved de vestligere Vær, hvor der tidligt i Fisfet funs foregaar lidet Fiskefalg, var den omkring 20 Ort. Den til Distriket strømmende Mængde Kjøbefartsvoer bevirkeade suart en Stigning i Fisfpriserne, saa at der allerede i Slutningen af Februar for Liniefisf betaltes $35\frac{1}{2}$ og for Garnfisf 38 Ort. I Stamfond faldt Prisen sidst i Februar og først i Marts $2\frac{1}{2}$ og i Henningsvær midt i Marts omkring 2 Ort, men steg efter efter saa Dages Fortid og holdt sig senere i 37 til 41 Ort, hvilken Pris i de med Kjøbefartsvoer førstest belagte Vær var den almindelige ligetil 14de April. Den høieste Pris, som vides betalt for mindre Partier Fisf, var 42 Ort. Af Fisf i Salt folgtes mindre Partier til 40 Ort. Den gjenemsnitlige Pris paa Fisf kan antages fættes til 35 Ort eller noget derover. Først Lever af Liniefisf til Medicintran betaltes med 30 og af Garnfisf med 35 Ort pr. Tonne; øldre Lever, hvoraaf der mod Fisfets Slutning folgtes endel betaltes med 30 a 35 Ort, undtagelsesvis med 40 Ort pr. Tonne. Leverprisen kan gjenemsnitlig fættes til 34 Ort pr. Tonne. For Mogn betaltes 32 a 37 Ort, gjenemsnitlig 35 Ort pr. Tonne; enkelte ubetydelige Partier omfattes til omkring 30 Ort. Fisfchoveder til Guanoafrikation betaltes med 12 indtil 18 kr pr. 120 Stk.

Når Henighit tages til de usædvanlig høje Fisfpriser saavel som til at Fiskernes Antal var mindre end sædvanligt og til det ubetydelige Redsfabsstab, maa Udbyttet af dette Aars Lofotfisf efter de ovenfor meddelte Opgaver over Fisfparliernes Storreise blive at anse som et godt Mid-

delsfisf. Usædvanligt store Fisfemasser antoges for at være tilstede, og med nogenlunde heldige Beirforholde maatte der blevet et meget stort Fisf. Men som anført lagde stormende Beir ganske ualmindelige Hindringer for Fisfets Drift, saa at der endog lønget ud i Fisfet var Grund til at frygte for, at dette fulde aldeles mislyktes. Efter Beirets og Fisfets Bestaffenhed maatte Udbyttet for Almunes Bedkommende ogsaa falde meget ujevnt. Som sædvanligt havde ikke saa ringe Almuc sagt til Vestloften og da den først i Mars fulde løge til de vestligere Vær, lagde Beiret Hindring for Fisfningen, hvorevæ flere Søvereisdage gik tabt. For mange af de Fisfere, som stadig havde ligget tilvoers i Værene i Baaagen, var Fortjenesten høcrst mislig, og det var vistnok Alt, om de nogenlunde kunde klare for sig ved Afreisen; det var ikke saa ganske Haar, der saagodthom Intet havde fisket, og som saaledes kun havde et direkte Tab af deres Lofotreise. Paa den anden Side var der ogsaa Mange, især Garnfisfere som ogsaa i disse Vær naaede op til en rimelig Lod. Misligst blev Udbyttet for Dybsagnfisfene, hvis Bedrift er mere afhængig af Beiret, end de Fisferes, der benytte Natredsfababer. For dem, som hele Fisfet igennem havde Tilhold i Vestloften — ualmig i Værene paa Vestvaagøen, og især for Garnfisfene — fullede Forholdene sig bedst. I Hopen og Ornsøs kan Bruttondbyttet for Garnfisfene gennemsnitlig ansettes til 70 Spd. pr. Mand og for Liniefisfene til 32 Spd. pr. Mand; i Stamfond til respektive 70 og 40 Spd.; i Ballstad og Brandsholmen til respektive 78 og 68 Spd.; i Raftsford og Værene vestenfor faldt Udbyttet derimod lavere. For dem, som blev liggende tilbage efter 14de April, og som til Anledning til at delteage i det rige Efterfisf, blev Udbyttet meget godt ikke alene i de vestligste Vær, men over hele Lofoten. Da — som før anført — uheldigvis funs saa fremmede Fisfere var tilbage, var det især Hjemfolket, som dette kom til gode.

Sjænt ingen saa boldsomme Storme indtraf, at de forarhagede Skade paa Fartsvoer og Baade i Havn, var dog Beiret under dette Fisf som anført ganske ualmindelig

stormende og uroligt, saa at al regelmæssig Fisstebedrift hindredes i den allerstørste Del af Februar og Marts nuar 7, i Februar 12, i Marts 18 og i første Halvdel af April 4 Dage, paa hvilke det ikke lod sig gjøre at komme paa Søen. Ved Stamsund var det samme Tilsvigere Vær i 28 Dage; ved Henningsvær i 29 og ved de mange Dage, da det paa Grund af Kulding og Søgang ikke lod sig gjøre at trække Garn.

Som det efter Beirets Beskaffenhed maatte ventes, indtraf ogsaa ualmindelig mange Ulykkesfælde, der dog gaaende den af Hovedsmænd Ole Andreas Benjaminсен Sønsvold af Begs den 7de Marts paa Havet ud for egent og Baadmandstabs Liv i Fare reddede et andet Baadmandsstab bestaaende af 5 Mand fra den fulle Død, er hørstilt under 7de April tilstillet det Kongelige Departement, ledsgaget af Indstilling om, at nævnte Hovedsmænd rafte en offentlig Belønning for Udførelsen af hans rafte Daad. Efter hvad der blev indmeldt, omkom der ved Skraaven 3 Mand, ved Skjoldvær 2, ved Henningsvær 4, ved Ure 8, ved Balstad 4 og ved Raufjord 9 Mand, altjaa i det Hele 30 Mand.

Ihvorpel Redstabsstab af væsentlig Betydning ikke fandt Sted, var det en Selvfølge, at Redstaberne paa Grund af det vedholdende stormende Veir og den hyppige Overstaan i Søen oftere sammenvædedes, hvorfed de altid i mere eller mindre Grad side, og som sædvanlig var det Lineredstaberne, som lede mest. De af vedkommende Giere ved Fissets Slutning ikke afhentede Redstaber, der ere sammenbragte og opbevarede paa de sædvanlige Steder, ere meget saa. Hvad der fra forrige Fissets Slutning og til dettes Begyndelse er afhentet, er for Intet at regne. Den lobbefalede Fortegnelse over de tilhæggende Redstaber, af hvilken Aftryk vedlægges, er sendt til Omdeling paa den sædvanlige Maade. Da de fra ifjor i Svølvær og Sørvægen tilbageliggende Red-

staber varre iaa saa, at deres Udbringende ikke vilde have været tilstrækkeligt til Dækelse af Auctionsomkostningerne, blev ingen Auction paa disse Steder afholdt, hvorimod Redstaberne fremdeles opbevares indtil der bliver nof til Dækelse af Omkostningerne ved deres Realisation. Regnstabet udviser en Udgift ved hjergede Fissteredstaber af 58 Spd. 18 kr. mod en Indtægt af 50 Spd. 5 kr.

Med Undtagelse af at der paa enkelte Steder som i Sørvægen, Stamsund og Stene indtraf nogle Lidselde af Nervøsebær, hvilken Sygdom mod Fissets Slutning i Kabelvaag endog optraadte som Epidemi, skal jeg under henvisning forøvrigt til de af Fisselfærene indsendte Beretninger kun oplyse, at Sundhedsstilstanden under Fisset i det Hele taget maac ansees for at have været meget tilfredsstillende.

Som udtalt i Aarsberetningen for 1869 vor det at antage, at Medicinalfondets Midler, der tidligere ikke havde tilladt at foretage Synderligt til en bedre Ordning af Sygepleien under Fisset; men som i de sidste Aar ere betydelig forsøgede, nu maatte kunne dække Omkostningerne ved mere gjenemgribende Forvininger i denne Retning. Allerede i 1869 berilgde Amisformandsstabet det Forordne til Opsærelse af en Sygepleiestue i Henningsvær. Der var imidlertid ikke Anledning til at saa denne opført til Fisset i 1870, og under samme blev der os den i Henningsvær stationerede Fisselfæge vakt Dvivi om Hensigtsmæssigheden af denne Foranstaltung samt Spørgsmaal om Indsærelse af det ved Baadsdistriket ifrandbragte jaal kaldte Centralstystem. Paa Grund heraf udvirkedes Amisformandsstabets Samtykke til ved en dertil stiftet Mand under dette Aars Lovofissets at lade de hygieniske Forholde i Fisselfærene undersøge "til Forberedelse af en Plan for den hensigtsmæssigste Ordning af Sygepleien under Lovofisset." Distrittslæge i Buisnes, Stillesen, som i henhørd hertil i Tidssummet fra 14de Februar til 14de April bericste Fisbedrifftet og konfererede med Regerne paa de forstellige Stationer, har indgivet Indberetning og Forlagt, som vil blive Amisformandsstabet forelagt, hvorefter det maac antages, at Beslutninger sigtede

til en bedre Ordning af Sygepleien under Fisset ville blive fattede og Forsomninger truffe.

Opsynet var dette Aar i Virksomhed fra 16de Ja- nuar til 14de April, hvorhos en Opsynsbetjent forblev liggende i de vestligste Vær indtil 22de April. Af Op- synspersonalet blev Lensmand Hegge overdraget Opsynet i Straaven, Svolvær og de østenfor samme beliggende merjilden "Opsynet i Kabelvaaag, Storhaugen og Orsbaag; og havde til Assistance Dæksbaaden "Lunnen;" Østnaut Læren overtog med Skoiten "Skreien" Opsynet i Henningsvær og Østnaut Juell med Skoiten "Maasen" i Stamsund, Svarholt samt Øerne; Lensmand Hjelsgaard udforde Opsynstjenesten i Steene og Ure; Lensmand Olsen paa Strekningen fra Urebjerget til og med Nusfjord og Lensmand Bentzen paa Strekningen derfra til Lofotodden. Af de extraordinære Dommere forrettede i Vestlofoten.

Twende af Opsynets Mandstab er afgik under Fisset ved Doden, den ene, som var indlagt paa Vaagenes Syge- pleiestuen i Steene, af Nervefeber.

Med det Kongelige Departements Samtykke blev forrige Aar afgivet til Aabenhjælpe for Østnaut Rye paa Reise i Storfildfiske-Distrifterne. Den returnerede til Svolvær den 24de Januar og blev efter at have omhjæltstationerede Opsynsbetjent.

Af Opsynet dekretedes ialt 32 Multter, nemlig: 2 for at have fisset uden Baadmærfer, 8 for Forsyrrelse begivet sig paa Søen til Udsætning af Reddstab, 2 for Overstaan af Reddstab om Søndagen, 1 for Brug af forskomme Opsynets Bestemmelser med Pensyn til Orden i Havn, 1 for ulovlig Afhændelse af Vin og 1 for ulovlig

Bændevinshandel. Af disse Multter blev 27 vedtagne ved Foreleggelsen og 3, der angik Forsyrrelse af den almindelige Kolighed, efterat Politiet mod Bedkommende var paabegyndt. Den Multt, der angik ulovlig Afhændelse af Vin, blev lagt ved Politretsdom, som af Indstierne er begjært appelleret, og den, der angik ulovlig Bændevinshandel blev ligeledes lagt ved Politretsdom, men da der under Konstitationen af Bændevin blev udvist voldsom Modstand mod bedkommende Opsynsbetjent, i hvilken Anledning der blev optaget Forhor, er Sagen overgaact til Behandling ved de ordinære Retter.

Dels efter Dnerensomst og dels efter Dom i private Twistigheder blev der endvidere erlagt 9 Multter, af hvilke 1 tilfaldt Statskassen, 2 Baagens, 2 Buksnoes, 1 Mostenes, 1 Mo's, 1 Besfens og 1 Nødøs Fattigfasse.

Af de extraordinære Dommere blev der i det Helle optaget 24 Forhorer, af hvilke 12 angik Tyveri, 3 Bedrageri, 1 Bedrageri, Kontubinal og Kvalhalveri, 3 Fordolgelse af Fis paa indbjerget fremmede Fiskeredstab, 2 Kontubinal, 1 Oversald paa sageløs Person, 1 ulovlig Bændevinshandel forenet med voldsom Modstand mod Opsynet, 1 Misbrug af Skipperens Revjelsesret over Mandstab og 1 Tyveri og Ejendomstravigelse i Utide og uden lovlig Aarsag. Af disse overgik 3 til Sagsbehandling overensstemmende med Lov af 6te September 1845 og paadsmtes under Fisset.

Af de 3 private Sager, som inkamineredes og paadsmtes, angik 1 Ret til Hjeldtomti, 1 Skadeserstatning for undladt Efterkommelse af Hyrefontrakt og 1 Twist om kontraktmæssig Forpligtelse til at levere et omalkoreret Parti fastet Fis.

Statskassens Udgifter ved Opsyn og extraordinære Rettspleie, som for Aaret 18^{69/70} udgjorde 7122 Spd. 25 §. andrager for Aaret 18^{70/71} til . . . . 7315 —

Tilammen 14437 Spd. 25 §.

Under den Forudsigting, at Udgifterne næste Vinter komme til at udgjøre omtrent samme Beløb som i hver af de to foregaaende, vilse faaledes de samlede Udgifter

for Budgetterminen andrage omtrent 21,700 Spd., eller 1300 Spd. mere end beriget.

Herved er imidlertid at bemærke, at der i Året 1869/70 udbetales for Telegrafering . 832 Spd. 19 f. i Året 1870/71 . . . . . 804 — 89 — og indgaar i Anslaget for 1871/72 med . 820 — — — Disse samlede Telegrafudgifter, omr. 2450 Spd. ere selvfølgelig alene en nominel Udgift, da de jo under en anden Konto efter komme Statstassen tilgode. Og derhos er det tilfælde, at de iftjuns for en ganske ringe Del påafordres ved Øphøjningerne, medens det vistnok med Rette ansees for at være i hoi Grød af Interesse for Fissets og Almenheden, at der fra Øphøjet hyppigen omfjendes Telegrammer angaaende Fissets Ømfjændigheder. I den nominelle Overskrivelse forekommer mig ikke at være Grund til for det kommende År at søge indstrenget Øphøjningerne, hvilket efter mine høste Erfaringer ikke vil kunne ske, saa fremt der skal kunne holdes et nogenlunde tilfredsstillende Øphøj i det vidstrakte Distrikt. Meget mere maa jeg andrage om, at ved næste Budgetopgjør indlages et yderligere Beløb af 500 Spd. til Anstafselse af nok en større Fissterhaad til ligesom de forhen anstafsedde at anvendes til Krydsning paa Sættehavet.

Da der i den Tid Fiskehentningen foregaar i Vosoten indfunder sig en hel Del Fisitere og ikke saa faa Fartsier til Rundfisks Indlafning, ligesom der ogsaa foregaar adskillig Ømstætning af denne Ware, har Savnet af at have flere Telegraftationer aabne hyppigen vist sig. For Henningsvær's Bedommede er det naturlig at bemærke, foruden at de første Rundfisspartier tilvirkes deraf, endvidere at i sidste Halvdel af Juni Maaned anløbes Gæret paa Tour og Retour af de fleste Fartsier, som føge til Stotmartnes Markt. Under 23de Mars d. A. tillod jeg mig derfor Henvendelse til det Kongelige Departement om, at Telegraftationen i Henningsvær maatte bevirkes holdt i uofbrudt Virksamhed indtil efter Fiskehentningen

eller til 23de Juli samt at det samme maatte blive tilfølde med Stationerne i Stamfjord og Steine indtil den næste Lokale Dampfisksfart i Vosoten kom igang det hele År 1870/71, hvilken antages at ville tage sin Begyndelse i Slutningen af April Maaned. Efter Departementets Forsjning blev de nævnte Stationer holdt i Virksamhed til de foran opgivne Dater. Da den lokale Dampfisksfart imidlertid ikke kom igang til den næregrunde Tid, fik Stamfjord og Steine ikke nytte godt af den forhedsrede Kommunikation i Fiskehentningstiden, men da Fissets vedvarede indtil April Maaneds Udgang, blev den uoverdide Udgang til at berække Telegrafen paa disse Steder alligevel til megen Nytte, ligesom den trufne Forsjning viste megen Tilfredshed i Fisstedistriket. Det man imidlertid erিজender, er ogsaa efterat den lokale Dampfisksfari er iværksat efter Bestemmelsen, er det til ikke lidet Ulempe ikke at have direkte Telegraftorbindelse i Fiskehentningstiden, og i Betragtning af, at de dermed forbundne Omstændninger ville blive forholdsvis ringe, tillader jeg mig at anholde om, at Telegraftationerne nuvel i Stamfjord og Sørvaagen — der var være en end tjausigere Station end Steine — som i Henningsvær maa bevirkes holdte aabne til efter Fiskehentningstiden eller omtrent til Juli Maaneds Udgang.

Hopen og Sund ere begge Fissterhavet af saamegen Betydenhed, at det volder ikke ringe Ulempe, naar derfra maa føges til Telegraftationer i andre Vær. Denne Vinter var Feltapparaten stationeret i Hopen, som med det nærliggende Kalle maa ansees af sisre Betydenhed end Sund, hvorfra imidlertid fremkom gjenstagne Begjæringer om Feltapparatenets Didslytning. For ejer Ømfjændighederne at finne saa Feltapparaten til Anvendelse i Sund eller i Østnesfjorden og Kastfjordet, hvor der ogsaa lettelig kan blive Brug for Samme, tillader jeg mig at anholde om, at der maa bevirkes oprettet saa Telegraftation for Fissterhavet i Hopen.

For den herjeds og i Kalle liggende som østej ikke lidet talrige Almoe er det selvstændig forbunden med meget Bevær og Tidspilde at være for Postgangs og

Dampstibsherts Beordommende henvisi til Vaagen og Henningsvær, og efter derom fremtonne Begæringer tor jeg ogsaa i Betragtning af de ringe Omstændinger, Forfølgingen vilde paafraeve, henlede det Kongelige Departements Opmærksomhed paa Nytten og Ønskeligheden af, at Hopen maatte i Fisstetiden blive Anløbssted for Losofdampstibet og erholde Postaabneri.

Under de Undersøgelser, som varer at anstille i Anledning af 19de ordentlige Storthings Anmodning til Regeringen om, at tage under Overveielse, hvorvidt det fra den Tid, da Afskiften til Biende-fondet ophører, "maatte være henrigtsmæssigt som Bidrag til Havnearbejdet i Fisstedistrakterne et indføre en Afskift paa Fisste-producenterne, og hvorledes denne Afskift i saa Hald bør ordnes", udbad Havnedirektøren sig i Strivelse af 2den Juni s. Å. min Beientaling om Sagen jorsaa vidt Havnene i Losoten beträffer, og under 24de s. Må. tilstillede jeg ham en specificeret Udgave over de Havnearbejder samme steds, som det efter min Formening maatte ansees mest paatrengende at faa uørfæste, hvorhos blev fremhævet, at mange af Losotens Havn, især de, der benyttes stærkest af Kjøbchartersier, i den senere Tid ere meget opgrundede, tildeles vistnok ved, at der gennem Aarrektter har været udkastet Masser af Fiskeaffald, ligesom Holdbunden derved ogsaa er betydelig forværret, hvorfor Opruddring og Oprensning af Havnene moatte ansees saa paatrengende nødvendig, at der — endog uden Hensyn til Indførselsen af den paatænkte Afskift paa Fisste-producenterne — burde høges tilveiebragt Midler til dette Arbejdes Udførelse.

Under mit Ophold i Losoten afgigte Vinter har jeg hørt Opmærksomheden yderligere hen vendt paa denne Sag og benyttet Anledningen til derom at konferere med Farviførere og Fisstere, og medens der vistnok ikke kan blive Tale om at imødefomme alle de mangfoldige Krav, som af de i Bedriften Interesserede fremsættes paa Udbedring af Havnene saavel i Fisstedistricket som ogsaa andetsteds i Nordland, er jeg dog gennem disse Forhandlinger kommet til end stærkere Hervisning om Nødnendigheden af,

at der med det Første jøges tilveiebragt Midler til ovennevnte Arbeider's snarlige Paabegyndelse.

Som de Steder, hvor en Opruddring maa ansees allermest paatrengende, stal jeg tillade mig at nævne Kabelvaag og Storvaagens Havn. Naar en større fiskende Almue søger til Kabelvaag, hvilket intil ifjor i en Række af Aar har været Tilselde, og med Sikkerhed kan paa regnes, inden den omhandlede Udbedring af Havnene er fuldført, atter at ville indträffe, ere de i Havnene liggende Baade i opkomende Uveir meget stærkt utsatte, saa at det hidtil ofte har været nødvendigt at landjøtte dem. Men ligesom Landsjætning af de nu brugelige store Garnbaade er et bevirligt Arbeide, som træver meget Tid og ved hvis hyppige Gjentagelse Baadene lide, jaaledes er man ogsaa sjeldent kommen sig til at foretage denne sjærend større Baadbestridelser allerede have fundet Sted. Den i senere Aar foretagne Bebyggelse af Landet omkring Havnene har desuden snart sagt unmuliggjort Landsjætning af Flerheden af Baade. Opruddring af selve Havnene i Forbindelse med Uogravning af den mod Vest indgaaende grunde Bugt, saavel som af det indenfor Linæsjet liggende Basin, vil gjøre Kabelvaag til en fortrinlig Baadhavn.

Hvad Storvaagens Havn angaaer, da vil ogsaa der en Opruddring af den ydre Del af Havnene i Forbindelse med en Uddybning af de indre Bugter omkring Storvaagholmen og nordensor Rætsøen samt af den vestre Baag og Møllenøsen være nødvendig for at tilveiebringe både Beskyttelse for Fissterbaadene, ligesom en Uddybning af det saafalde Halvøen vil være til stor Lettelse for de Fisstere, som ligge tilhuse paa Storvaagholmen og Rætsøen.

Ogsaa i Henningsvær, Stamjund, Ure, Balstad og Sørvaagen vil fjerdelene meget være at vinde for Havnene ved Opruddring.